

Bestemd voor: voorzitter programmacommissie [sociaal-progressieve versie-fractie]
gemeenteraadsverkiezingen 2026

Onderwerp: benut talent en laat nieuwkomers die hier zijn vanaf dag één bijdragen.

Geachte,

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 werkt u aan plannen voor een eerlijke en inclusieve toekomst van uw gemeente. Die toekomst vraagt om gelijkheid, solidariteit en sociale samenhang. Gemeenten staan voor grote uitdagingen: krappe budgetten, groeiende maatschappelijke spanningen en een arbeidsmarkt die schreeuwt om mensen. Tegelijkertijd wordt het talent van duizenden gemotiveerde nieuwkomers onvoldoende benut – niet door onwil, maar door uitsluiting en beleidsdrempels. Dat is zonde – voor henzelf én voor Nederland.

NewBees, Refugee Team, Refugee Company en OpenEmbassy zetten zich dagelijks in om het talent van nieuwkomers zichtbaar en waardevol te maken. Daar bedoelen we mee alle mensen die naar Nederland zijn gevlucht. Statushouders die al wonen in uw gemeente of nog in een asielzoekerscentrum wachten op een huis. Maar ook de mensen die nog in procedure wachten en in een asielzoekerscentrum wonen. We zien dat het huidige systeem kansen belemmert in plaats van creëert: het sluit mensen jarenlang uit van deelname en vergroot ongelijkheid. Het systeem remt hen af met onnodige drempels, strikte regels en lange wachttijden – en dat ondermijnt het recht op ontwikkeling en participatie. Door deze aanpak fundamenteel te veranderen en mensen direct te laten bijdragen, bouwen we aan een samenleving waarin iedereen telt en meetelt.

Hiervoor geven we u drie voorstellen en mee voor uw verkiezingsprogramma:

1. Speel in op arbeidsmarktkrapte en bevorder gelijke kansen

De Nederlandse arbeidsmarkt kampt met grote tekorten in zorg, techniek, IT en onderwijs. Door nieuwkomers sneller aan het werk te helpen, vullen we openstaande vacatures met mensen die hier al zijn. Dit biedt niet alleen economische kansen, maar ook sociale rechtvaardigheid. Onze ervaringen en die van lokale initiatieven zoals taalscholen en werkprojecten tonen aan dat dit werkt.

Verkiezingsprogrammamtekst:

We zetten in op eerlijke toegang tot werk voor nieuwkomers in onze gemeente. We werken samen met lokale experts en maatschappelijke organisaties om barrières weg te nemen en direct toegang te bieden tot stage en werk. Daarmee bevorderen we sociale rechtvaardigheid en versterken we de positie van lokale ondernemers.

2. Benut brainpower en investeer in menselijke waardigheid

SEO Economisch Onderzoek berekende dat onbeperkte arbeidsparticipatie van asielzoekers over tien jaar bijna €2 miljard aan extra welvaart oplevert.¹ Dit omvat meer belastinginkomsten en minder uitkeringen. Maar belangrijker nog: werk geeft mensen perspectief, waardigheid en de kans om bij te dragen aan hun nieuwe samenleving. Hoe sneller nieuwkomers werken, hoe minder ze afhankelijk zijn van uitkeringen en hoe eerder ze belasting betalen. Een jaar eerder aan het werk gaan kan jaarlijks honderden miljoenen euro's besparen én opleveren.

Verkiezingsprogrammamtekst:

We investeren in vroege participatie van nieuwkomers door te investeren in menswaardige trajecten naar werk. We zoeken de samenwerking met lokale experts en uitvoeringsorganisaties om direct toegang te bieden tot stage en werk in de regio, zodat

¹ <https://www.seo.nl/publicaties/ruimere-werkmogelijkheden-asielzoekers/>

asielzoekers die al aan het werk zijn niet in de uitkering terecht komen, en statushouders die een uitkering hebben zo snel mogelijk aan het werk gaan in duurzaam werk.

3. Zet in op snelle en succesvolle integratie door participatie

Werken biedt nieuwkomers niet alleen financiële zelfstandigheid, maar ook sociale verbinding en de kans om hun talenten te benutten. Snelle participatie versnelt de taalontwikkeling, bevordert integratie en vermindert overlast. De Wet Inburgering 2021 erkent dit en stimuleert een combinatie van werken en leren. Duale trajecten zijn daarbij cruciaal: niet door af te wachten, maar door samen te doen ontstaat taal, contact en vertrouwen..

Verkiezingsprogrammatekst:

Wij stimuleren nieuwkomers om meteen aan de slag te gaan in de gemeente, door in te zetten op passend aanbod in en vóór de inburgering. Daarbij is maatwerk belangrijk, zodat lokale werkgevers weten welk talent in de buurt komt wonen en nieuwkomers zich welkom en gewaardeerd voelen.

Benut talent en laat nieuwkomers die hier zijn vanaf dag één bijdragen – een kans die we niet mogen laten liggen. Iedereen verdient de mogelijkheid om mee te doen en zijn of haar potentieel te realiseren. Daar wordt onze hele samenleving sterker van. Met deze brief hopen wij u handvatten te geven om dit expliciet te maken in uw verkiezingsprogramma.

Wij denken graag met u mee over de vertaling naar uw lokale context. Ook kunnen wij (nog meer) goede voorbeelden aanleveren van gemeenten die al werk maken het benutten van talent van nieuwkomers bij u in de regio.

Met vriendelijke groet,
Namens:

NewBees
Refugee Team
Refugee Company
OpenEmbassy

